

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetmények.

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők.

Bérmunkások levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre - - - - - 10 frt - kr. Félévre - - - - - 5 frt - kr. Negyedévre - - - - - 2 frt 50 kr. Egy hóra - - - - - 1 frt - kr.

Hirdetési ár:

Ottasábas petitors egyszeri beiktatásáért 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. - Nyilttér 4 hasábas petitorsért 20 kr.

Hirdetést vagy reklamot magában foglalt újdonság sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Csütörtök Julius 30.

147. szám.

Illetékes források.

Debreczen, július 30.

Mint illetékes forrásból értesülünk Fehérvári biztosa megye - ugyszintén Szapáry helyzete is tarthatatlan - néhány nap óta így olvassuk szétébb n hosszában fővárosi és vidéki ellenzéki hírlapokban.

És ez ellen az illetékes forrás ellen nincs mentő eszköz, nincs orvoság. Mert ha egy élelmes politikus újdonszának vagy újdonsz politikának eszébe jut valamely újszerű politikai kombináció, vagy komplikáció, mely a maga vakmerőségével alkalmas a szenzáció-keltésre; egészen biztosra veheti, hogy csakhamar talál olyan orgánura, mely kapva kap közlésén, természetesen nem mulasztva el megjegyezni, hogy a szóban forgó értesülés „illetékes forrásból” ered.

Hasztalan czáfólják meg igazán illetékes helyről a koholmányt, hasztalan nyilvánítták az esetleg személyesen érdekelték az egészet tulhevült riporter agy üres fantazmogóriájának: „etwas bleibt“.

Es ezzel el van érve a czél, a „jól értesült” lap kelendősege emelkedik s a közhangulat az álhírek kolportálása folytán bizonyos irányban szuggeráltak.

Hogy ez helyes, hasznos dolog-e, azzal a hírlapi konkurrencziába fektetett speculativ tőke egyáltalában nem törődik.

Most úgy látszik, az a szenzációvadászok jelszava: le kell jártni Szapáryt, meg Fehérvárt! Ügyesen, szívósan, ravaszul jönnek egymásután, a „kitűnő helyről vett” értesülések a „a megingatott állású” miniszterelnökről a távozó miniszterrel. Kolportáltak hírek a kabinet belső válságairól, melyekről, még ha igazak volnának is, gentlemanekről lévén szó, senkinek a világon nem lehetne tudomásuk.

Mind a két kombinációnak légből kapottsága annyira szembeszökő, hogy velök foglalkozni merőben fölösleges.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Kései ebredés.

Már harminczkét éves volt és még mindig semmi.

Szaladozott egyik pályáról a másikra. Mindenütt kezdett, még pedig eléggé sikeresen, valamit. Hanem a megkezdett munkagyümölcseit: a czélhoz jutást, soha se volt túrelme bevárni.

Szóval állhatatlan, nyugtalan vérű ember, az akaratereinek igen nagy mértékű hiányával.

Még a szerelmeivel is úgy volt, hogy rendszeren nagy tüzzel látott hozzá az ostromhoz. Az ellenállás eleintén csiklandozta, aztán csüggedtté tette s rövidesen másutt igyekezett magának kárpótlást szerezni. igazabban örök szomját (a soha ki nem elégít hetőt, mert az ivásig soha el nem jutott) csillapítani.

Különböen egyre tervezgetett. Majd így, majd úgy akarta az elvesztett éveket s a hátramaradást pótolni; de mindig csak a terveknél maradt. Ha bele fogott is egyikbe másikba, soha nem volt akaratereje azt ki is vinni. Mindig valami „jobb eszméje” támadt, amelyért a megkezdett munkát abba hagyta s végre is egész élete csupa illúzióznak, egyre tartó halogatásnak és kapkodásnak bizonyult.

Ekkor történt, harminczkét éves korában, hogy többé nem érezte magát ifjúnak, rugalmasnak s bellátta, hogy a folytonos kísérletezésre már nincs ideje. Révbe kell jutnia minden áron. A szép álmok, fényes jövő pályába, amit a saját tehetségeinek szánt, szerte foszlottak.

Előtte állott a küzdelmes világ előrefutó

Nem a politikai helyzet jelenségei, hanem a hírlap-verseny kinövészei ezek a hírek, mely hírlap-versenynek érdekében áll a közhangulat folytonos nyugtalan-ságban tartása.

Manapság minden komolyan gondolkozó, figyelő s az „illetékes körökkel” valóban érintkező magyar politikus tisztában van azzal, hogy ha a politikai viszonyok további alakulata valamely radikális változtatást tenne szükségessé; annak bekövetkezését minden körülmények között megfogja előzni az országgyűlés fölösletása.

Hanem ettől az egyetlen plauzibilis változástól is még egyelőre jöcskán távol állunk.

A képviselőház mentelmi bizottsága meg e héten tárgyalás alá fogja venni az Ugron Uselac ügyet, melyet a ház Beöthy Akos indítványára tudvalevőleg véleményadá: czéljából a nevezett bizottsághoz utasított. A mentelmi bizottság elnöke, Chorin Ferenc jelenleg Karlsbadban tartózkodván, a ház elnöksége részéről táviratilag az a fölhívás intéztetett hozzá, hogy a bizottság összehívása iránt sürögösen intézkedjék.

Országgyűlés.

Jul. 29.

A képviselőház mai ülésén a napirend előtt A pponyi Albert gróf védelmezte magát Hermann Ottó tegnapi beszéde ellen, mire Hermann Ottó röviden válaszolt s azután Reviczky Miksa Tóth Ernő és Hoitsy Pál „obstruáltak“.

Rendkívüli érdeket és jelentőséget kölcsönzött a mai ülésnek, hogy Szapáry Gyula gróf miniszterelnök felszólalt törvényjavaslata védelmére s egyikét mondotta el legkimagaslóbb s leghatasosabb szónoklatának. A szabadelvű pártot valóságos fölvillanyozta vezérének e beszéde s mindvégig éniék helyeslő kísérte azt, végül pedig a szabadelvű párt hosszan tartó tüntető eljenzésben tört ki.

A törvényjavaslat első szakasza tudvalevőleg a javaslat elvi diszpozícióját tartalmazza s így Szapáry általános elvi álláspontját védelmezte s bár számos beszédben fejtegette már ezt, úgy a közgazgatási bizottságban mint a képviselőházban, még is talál

magyot haladl embereivel. Láttá barátait a magánál sokkal kevesebbre becsült embereket, czélnál, boldog családí fészekben, amíg ő még mindig a kezdet kezdetén állott.

Láttá a maga elmaradásában és a mások előrehajlásában, hogy ábrándokban élt, mikor mindent a tervekre és a barátság koczkalapjára vetett. Azoké a világ, a kik tudnak a maguk érdekében cselekedni és a kik tudnak másokat a maguk érdekében fölhasználni. Ez egy kicsit önzés, de a törekvés önzése, az olyan ember, aminő ő volt, a ki mindenivel szemben a szélsőségig vitte az udvarias szolgálat-készséget és soha nem tudta annak viszonzását a maga részére biztosítani, úgy elmarad, hogy többé nyargalva sem éri be a versenypályát.

Amikor idáig jutott, már kissé kopaszodó fejjel, kiégett szívvel, te e csalódással s egy új munka kezdésétől való irtózáttal, e szavakra fakadt:

— Öreg vagyok. Egy kissé lejjebb csuszott a párnákról és lábait, amelyekben végighasított valami görcsös fájdalom, odaszoritotta az ágy támlájához és nyomkodta, míg lassacskán megszűnt a fájdalom.

Bizonyos volt benne, ha frissen kiugrik ágyából és erősen talpra áll a bolghos szőnyegen, menten megszűnik a fájdalom, de annyi akaratere se volt benne, hogy az előtt fölkeljen, mielőtt „mászaj“.

Érezte ezt a gyöngeséget s bizonyos erkölcsi undor lepte meg a saját tehetetlenségével szemben.

Szinte összerázkódott, mikor a multjára és jelenére gondolt.

Többé nem volt semmi reménye, hogy valamit még csinálhatna magából.

Füleiről lehuzta a paplant és kitekintett

mai szónoklata számára igen sok érvert, melyekkel hallgatóságára hatott. S beszédének volt egy része, amelyben direkté a független ségi párthoz fordult, s ennek sokszor hangoztatott hazaszeretetére appellálva védelmezte a megtamadott parlamentarizmust. Beszédének e szónoki emelkedettségével és leudülettel elmondott része küüösen mély hatást tett.

A kinevezési rendszernek nagy diadalát köntatálta a miniszterelnök, midőn büszke önérettel hivatkozott arra, hogy a parlament két harmad többsége elfogadta általánoságban a törvényjavaslatot, mely a közgazgatásba a kinevezési rendszert hozza be. Ez kétségkívül oiy diadal, melyet elismer az ország egész közvéleménye. S ezt csak megkettőzi az, hogy a részletes tárgyalásnál most az eiső szakaszról a ház nagy többsége ugyanazt fogja demonstrálni, midőn a kinevezési elvet újól megszavazza.

Védelmébe vette ezután a miniszterelnök a szabadelvű pártot, melyről azt mondta a szelbal s a mérsékelt ellenzék is, hogy nem beszélt elegendő a javaslat mellett. A miniszterelnök hivatkozott arra a 34 szónokra, kik páriunk soraiból az általános vitában tevékeny részt vettek. De most a szélsőbaloldali már a harmadik általános vitát rendszri s ha azt nem tödtik a jobboldalról, azt rossz néven venni nem lehet.

Sorba vett ezután a miniszterelnök számos ellenzéki „argumentum”-ot s több ellenzéki szónokkal polemizált.

Igen szép hatással fejtegette, hogy a kormányzatot emelése nem válik a nemzet kárára, mert nagy különbség van a között, hogy ha egy abszolút kormányhatalom köre tagítatik ki s hogy ha népképviselőnek felölös kormány hatalmát növejtük.

Majd a törvényjavaslat ellen beadott kérvényekről emlékezett meg s gyöngéden megiebbentette a fátyolt ezeknek gyartása fölött, midőn kiemelte, hogy a kérvények aláíróinak igen nagy része úgy látszik nem is választó, sőt nem is irástudó.

Ez után a függetlenségi párthoz fordulva, megnevezte a maga nevén a gyermekeit, kimondotta, mi az oka annak, hogy a szelbaliak minden áron meg akarják akadályozni a törvényjavaslatnak az ülészakban való törvényerőre emelkedését. Az, hogy attól félnek, hogy a megyei tisztviselők feje fölött függvén a Damocles kardja, a legközelebbi választásnál nem mernek az ellenzék mellett agítani. De hiszen a Damocles kardja így is úgy is „fűgni fog”, mert az iránt csak nem lehet senki kétségben, hogy amit a ház kétharmada akar, az törvény lesz. Ez ellen egy módon lehetne tenni, ha az 1892-ki választásokig

az ablakon. Hűdeg, szinte fagyos márciusi eső szitált odakünn.

— Mennyire lehet az idő? Ez a kérdés ötlött föl előtte. Ne tudhatta meg, mert órája már egy hónap óta elromlott s halogatta a megcsináltatását.

Várnia kellett, míg a toronyóra ütni fog. A toronyóra azonban csak egyet ütött. Annnyit tudhatott meg belőle, hogy egy negyed óra van: de hogy mennyire? már arról sejteltelme se volt.

Tehát várt. Várta míg az óra kettőt, hármat, aztán négyet üt s végre kikongatja, hogy delutáni két óra van.

Ez a kései idő aztán eszébe juttatott egyet-mást. Többek közt, hogy délelőtt megkelett volna látogatnia Albint, ezt a szép, szöke özvegyet, aki ma várta, sőt kikötötte, hogy meglátogassa. Mikor este elbucsztak, igen melegen szoritá meg kezét. Jóságos, tengeremély lék szeméből szelid, bizható mosolygás sugárzott feléje és édes ajkairól az édes bucsu-szóhoz hozzá fűzte ezeket a szavakat is:

— Aztán ne feledjen el, kedves Dénes, olvasgatni, tanulgatni. Igazán kár volna lemondania a hétköznapi, de boldogságot nyújtó polgári pályáról. De nem zaklatom mindig. Holnap jöjjön el. Kedvesebb leszek, mint ma.

Aztán besurrant a kapun.

Dénes pedig egy nehéz érzéssel és egy nehéz önváddal hátramaradt. Gondolkozába esett, aztán esőndes, tévetség járással, álmosan megindult a vendéglő felé. Az éj egy részét ott tölté. Eleinte mérlegette az Albin kedves, biztató szavainak értékét. Gyerekesen esembéket kötött zsebkendőjére, nehogy elfelejtse a délelőtti terminust, amikor is végre-valóbarra nyilatkozni fog, megkéri az Albin

nem csak a javaslatból csinálnának törvényt, hanem a kinevezéseket is eszközölnék. De ezt ily rövid idő alatt kívánni is lehetetlenség. Különböen pedig a tisztviselőkre gyakorolható esetleges presszió ellenében elég garancia nyújtatik a közgazgatási törvényjavaslatban is, s a mellett a kuriai bírásokodásban. A függetlenségi párt szinte privilegizálja magának a hazaszeretet érdemét, de ha olyan erős ellen s ha annyira követeli a kormánytól, hogy erősítse a magyar állam bizalmát, akkor ne gyöngítse maga a szelbal azt s csupán csak azért, hogy a kormányt támadja, ne támadja meg azt az alapot, amelyen nemcsak a kormány, hanem az ellenzék is áll: a parlamentarizmust!

Az ülés végén — miután még Kun Miklós beszélt a javaslat ellen — a budapesti német színház ügye került szőnyegre. Ka s Ivor báró intézett először interpellációt a német színház s az ismert felségfolyamodás tárgyában a belügyminiszterhez és a kereskedelmi miniszterhez s kiemelte a király ő felségének kiválóan alkotmányos eljárását ez ügyben, valamint elismerte a kormány ténykedésének korrektségét is. A képviselők a király ő felsége emlitésekor éljenek. Utána Ugron Gábor interpellálta ugyane tárgyban a belügyminisztert.

A francia-orosz testvérülés.

A marseillaise hangjaival fogadták a kronstadti rév szelén a franciaia hajórajt s egész Európa napok óta visszhangzik az örömjajtot, melynek árjai a Néva és a Szajna közt oda-vissza hőmpölyögnek. A ki a jelenségeket nem belső értékük szerint vizsgálja, annak azt kell hiunnie, hogy a Vogesen tuli köztársaság és a czári birodalom közt kész a szövetség s hogy a hármás szövetség le van tromfolva az új szövetség által. De a tüzesebb szemlélő egy pillanattig sem fog habozni, e jelenségeket a képzelődés birodalmába utasítani. A franciaia-orosz szövetség nem perfect s azt megkötni nem lehet, sem ma, sem holnap, sem valaha a közel jövőben. A világtörténelem nek meg vannak a maga törvényei, melyek matematikai pontossággal érvényesülnek s amelyek megváltozhatatlan hatalmának a nemzetek alája vannak vetve, mulékonytévélyegéseikben bármint szegüljenek is ellen.

kezét s talán az új helyzet s a boldogság előérzete önt bele egy kis akaratereőt, hogy törve-törjön a czél felé, melynek végén ott áll majd a kellemes, meleg családí fészek.

Hanem aztán társaságba jntott s felelt mindent mást.

Most, kései felébredésekor, hogy az ablakon kitekintett, mindez ismét eszébe jutott s míg a toronyóra elkongatta a delutáni kettőt, örökké munkás képzeletében fölvillaut a szöke asszony sugár alakja, a csinos tollbóditás kalapjával, a derült homokkal, a jóságos, fényes szemekkel, az üde fehér arczon a piczi földröcskével, a kívánatos. édes ajakkal, a télt fehér nyakon a bibor prémmel s a keztüös kézzel, amely pihent az övében.

Az egész asszony úgy tünt föl most előtte, mint a sugárzó végezel, a melengető fényes nap s a téli virágo: kert. Egyszerre forró érzés ömlött el szívéből. Nem tagadhatta el maga előtt, hogy ez az asszony neki mindene. Szereti, imádja: nem tudna elszakadni tőle soha, semmi áron.

Ha kis-é későcskén is; ha kissé alantósabb állással, mint tervező; de még beröp-penthetne a boldogság honába; csak egy évig-csak egy félévig volna képes lankadatlanul dolgozni, a kapkodást abba hagyni és egy czél felé törekedni.

De nem képes.

Ime bizonyosság reá a mai lustaság is.

Mindő édes szavakkal invitálta magához Albin délelőtre és ő elfeküdté az egész délelőtt.

Talán ma lett volna az egyetlen nap, mikor rosszasága mellett is az az anygai jóság reá borította volna szeretetének fátyolát, kitaráta volna szívet s most talán ő lenne a legboldogabb, munkás ember egy új élet küszöbén.

Egy ilyen historiai törvény az, hogy saját existenciája biztosítékainak áruba bocsátása nélkül állandóan egy állam sem maradhat ellenmondásban lételemének logikai alapjával. A francia köztársaság nem egyedül csak Franciaország, hanem a köztársaság is. Mint Franciaország, tévedésbe ejtve a revanche után égő vágy által, érezhet vonzalmat Oroszországhoz, mely utóbbi szintén ellensége a német birodalomnak. De mint köztársaság nem gondolhat komolyan arra, hogy nemzeti aspirációi számára az önkényileg kormányzott zsarnokállam közreműködését, sőt pártfogását hívja fel segítségére, mert egy ország segítséggel kivívott győzelem Franciaországot a csári birodalom hatalma alá vinné, s hogy ez a viszony előbb-utóbb előidézné a monarchikus eszme visszaállítását, abban ki sem kétkedhetik, aki ismeri az orosz autokraczia alapelveit.

De ha a köztársaság a legkomolyabban iparkodik a megkötött szövetséget, iparkodásának határozottan meg kellene hiusulni III. Sándor császár ellenállásán: mert a császár bizonytalanságát fog szövetségre lépni a néppel, mely a francia forradalmat csinálta, ama forradalmat, mely elvetette Európában a népszabadság magját és a trónusuktól küzdve megszerezte azt a hatalmat, melynek ma a nemzetek örvendenek.

De más okból sem léphet Oroszország szövetségre Franciaországgal. A csári birodalom a legkevésbé sincs érdekelve a nyugateurópai kérdésben; valjon Franciaország visszanyerje-e az 1871-ben elvesztett tartományokat, vagy sem, az Oroszországban teljesen közömbös. Az orosz politikának csupán a keleti kérdésben van aktuális érdeke s ezen kérdés szempontjából Franciaország teljességgel nem jön számításba.

Ama csatatermekre, melyeken a keleti kérdés elintéztetni fog, Franciaország semmi körülmények közt sem nyomulhat csapataival, mert Németország elállja az utját óriás testével.

Oroszország orosz politikát csinál s ez utóbbira nézve Franciaországnak hasznát nem veheti.

Emlékezzünk régiekről!

Debreczen Jul. 30.

Városi történelmi múzeum alapításáról irt ismételt a „Debreczeni Ellenőr”. Én is azon véleményben vagyok, hogy azon szórakoztató és köznevelődési intézmények közül, amelyek Debreczenben még eddig hiányoznak, egy jól berendezett régiségtár az, amelyet mindenekelőtt alaptanunk kell.

Városunknak fejlődése, műveltsége mindaddig lényagos marad, amíg a régi kor műveltségének és társadalmának emlékeit az új kor

Mind ebből most semmi.

Elkeseredetten sóhajtott föl.

— Nem lesz belőlem ember soha! soha. Hogy menjek most hozzá? Új hazugsággal? Könyörgő szóval? Nem tehetem, egyiket se tehetem.

A nyomasztó érzések legnyomasztóbbika: a kétségbeesés nehezített reá. Úgy tűnt föl előtte, mintha borzasztó álomban fetrengene, egy sziklaorom szakadna reá s nem bírna menekülő mozdulatot tenni.

Agya mintha kiürült és szíve, mintha csordultig megtelt volna vérrrel.

Azt hívé ez a vér lassacskán kibugyog, elcsöpög szívéből s akkor az is üres, hideg és élettelen lesz. Amíg ez bekövetkezik, az öntudatát éveit kell leélnie.

Egy jókora üveg morphiom volt az ágya melletti széken. Gyomor baja ellen rendezte az orvosa már két hét előtt, csöppenkint kellett volna beszélnie, de még csak ki se bontotta. Egyre várta, hogy majd csak nem lesz reá szükség. Az orvososság üveg mellett ott volt az Albin arzékepe, kissé összecsupogtatva a reggeli kávétól és kissé megfakultan.

Ezt az arzékepet kezébe vette, elmerengett a hasonmáson, a bizonyára örökké elvesztett menyországon. Szerette volna, ha valaki belép szobájába és kegyetlenül elveri, mint rossz gyereket. Aztán az üveget vette kezébe. Nézte a gyilkos nedv csillogását.

Almai, ábrándjai, összetört reményei jelentek meg előtte csillogó köntösükben, szép sorjában egymás mellett és egymás után.

Egyszer csak letörte az üveg tetejét. Keze vérzett. Meg se törülte.

— Nem lesz belőlem ember, — nyüzörögte, — soha, soha.

— És az utolsó csöppig kiürítette az altató mérget.

Kemechey Jenő.

művei és alkotásai mellé állítva a jelen nemzedéknek bemutatni nem tudjuk.

A műveltség nemcsak abban nyilvánkozik, hogy jelenben palotaszéri kaszárnyákat, iskolákat építtünk százazrekért, milliókért, hogy utcáinkat gözvasutal hálózattal be, hogy télen színházba, nyáron sengerajókba járunk, hanem abban is, hogy a régi nagyság és dicsőség emlékeit tisztelőben tartjuk és megbecsüljük.

Debreczen multja pedig tele van nagy eseményekkel, fényes jellemekkel, tündöklő erényekkel.

Ezek szemlése mindenre nézve fölemelő hatású lehet. Mert a jelen nemzedékét még inkább eltölti nagy alkotások becsúgya, az őseink nemesei erényei követésére buzdítanak; növelik a ragaszkodást és szeretetet a hazai földhöz, melyet századok szenteltek meg.

A régi dicsőségnek hatása közvetlenebb és ellenállhatatlanabb, ha ama korra vonatkozó emlékeket, ereklyéket összegyűjtve maga előtt láthatja a közönség.

Ezek inkább képekkel felkelteni a közérdeklődést, a közérdeklődés után a közlekedést a multak dicsősége iránt, melyből kell, hogy a jelen dicsősége is táplálékot szíjjon.

Sajnos, hogy Debreczen mindekkorig elmulasztotta leróli az ősek emlékei iránt az a kegyeletes tartozást, hogy igyekezett volna azokat összegyűjteni és buzdítással elibe állítani az élő nemzedéknek.

Ideje, hogy ennek a menthetetlen közünynek valahára vége szakadjon, és elkezdjük a régi emlékeket addig összegyűjteni, amíg azokból valami még megmenthető.

Hejyes-n hivatkozott a „Debr. Ellenőr” Szeged város példájára, mint követendő példára.

Ott is csak pár évvel ezelőtt gondoltak a város és vidéke multjára vonatkozó ereklyék összegyűjtésére. Ezen pár év alatt valóban meglepően szép eredményt ért el. Szegeden a városi hatóság, illetőleg a városi múzeum igazgatója a hatvanas, a hetvenes évektől visszamenőleg gyűjti a régiségeket: zászlókat, fegyvereket, háztartási cikkeket, leveleket, emléklapokat, könyveket, rajzokat, képeket stb.

Az olyanokat, melyeket a tulajdonos nem hajlandó átengedni, lemásoltatja — Ezt teszi különösen a családi ereklyét képező, a város egy-egy neves polgárát ábrázoló régi arcképpel.

A Domokosok, a Baranyiak, a Rakovszkyak, a Simonfyak, meg a város többi nagy nevű bírái, szenatorai és polgárai nem megérdemelnék, hogy a város arcképeiket beszeresse?

Ha be nem szerzi, pedig még most valószínűleg módjában állana, mert az illető családok örzik azokat, a nevén nevezve a mulasztást: hállatlanság az utódoktól.

Hasonló érdekeltség a várostól a nemzet nagy fiait, akiknek arcképeit hiába kereszük a város házában. Holott ez egyáltalán művészet pártolása is lenne.

De nem lehet azt kívánni, hogy a múzeum alapítása és gyarapítása egészen a város gondja, terhe legyen.

Az ügyet legelőképpen a társadalomnak szükséges magévá tenni, amely szórakozást és élvezetet és tanulságot szerez a történelmi múzeumból. De a város hathatós támogatását nem tagadhatja meg, először is, mivel annak a múzeumnak első sorban a debreczeni régiségek gyűjteményének kell lenni, másodsorban pedig, mivel a város éppen ezen tekintetből legelőképpen tehet az érdekében.

A városi múzeumot lehet összeolvasztani a kollégiumban már létező kisny történelmi múzeummal, mert az egyesítés előnyére válik a kettőnek. Sőt lehet egyesíteni a régóta tervezett egyházközségi múzeummal, amelynek gyarapítására a szintén még mindig tervben lévő egyházközségi egyelet vagy bizottság feladatát képezne.

Hiszen Debreczen és a tisztántul ev. ref. egyházközség történelme annyira össze van forrva, hogy az alig szét választható és egyik a másikat kiegészíti. Kérjük a város és az egyházközségi vezetők férfitait méltóztassanak szerény felszólalásunkat nagybecsű figyelmükre méltatni.

Egy érdeklődő.

Felsőfolyamodók.

A felsőfolyamodók kérvénye ugyancsak nem nyert olyan elintézetést aminőt a jó urak vártak volna. Sőt az egész német színház ügyét ezzel a kérvénnyel valószínűleg teljesen agyonütötték. Pedig legalább is azt várták volna, hogy a felsőfolyamodók iránt, hogy a német cultura templomának azonnali feleletet küldjék.

S mi történt? Megjegyzés nélkül érkezett vissza az egész diszes okmány, egy betű felelet nélkül.

Hanem ez a hallgatóságos felelet, minden irásnál többet mondólag fejtette ki a magyar királyi érzelmeit, s véleményét ezeknek a jó uraknak eljárásával szemben.

Hogy is szól csak az a jó régi nóta: Legyen nyg mint régen volt,

Sívegyelje meg a magyart mind a német, mind az oláh, mind a török.

Csakhogy a tót helyett, most a horvát a nóta alá való.

S ugy is lesz mint régen volt. Ha a király is velünk, ki ellenünk! Jól jegyezzék ezt meg Lukács, meg Köchmeiszter uraimék!

Köchmeiszter, Köchmeiszter ur, ha eddig jól főzte is ki mindég a maga dolgát, amennyiben józú magyar kenyeret, meg kalácsot süttött magának — mégis kár volt evése közben a magyarokat piszkolni, mert a torkán talál akadni a falat.

Szóval Her Köchmeiszter amit cselekedett az nem volt valami Meisztersz-Köch!

Különb a többi szakácsok is Köchmeiszter ural egyetemben ugyancsak mosakodnak. Elromlott a pecsenye, hát mindenkiük szeretőre a másikra tolni a hibát. Jönnek a nyilatkozatok, egyikről is másiktól is. Valamennyinek a tartalma az, hogy mikor aláírták a felsőfolyamodványt, nem tudták mit csinálnak.

Ez már más. Gyakoroljuk a felebaráti szeretet nemesei erényét velők szemben, Jézussal mondván:

Legyen nekik megbocsátva, mert nem tudják mit cselekednek.

Leszzer ur is kijelenti, hogy teljes szívből sajnálja, hogy a kérvényt aláírt tiszteltre méltó és tekintélyes férfiak szives segítségükért keletlenységnek és támadásoknak lettek kitéve.

Mi pedig csak azt sajnáljuk, hogy a magyarországi ilyen nyílt ellenségei, a hazában, mely iránt mákszemnyi szeretettel sem viselhetnek — tisztelőt igénylő s tekintélyt képviselő állásokra tehettek szert.

Singer urnak pedig kiakarják tenni a szűret az „Otthon”-ból, a magyar írók és hírlapírók e derék társaságából.

Lehet, hogy könnyen veszi az egész kiközösítést, de az se lehetetlen, hogy észere tér s fájó szívvel dalolja majd el.

Messze jártam. Bésben is volt jó dolgom De a szívem csak azt mondja jobb „Otthon”

Julius.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az ígató, kizáró hivatal és az irratár a feleknél felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6 óráig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11—12 óráig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként, d. e. 10—12 óráig.

Nagy sétatáncverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a „Margit fűrdő” nagytérképén.

Aug. 2. István malom társulat rendkívüli közgyűlése d. e.

Aug. 2. a debreczeni csata emléktünnépe.

A debreczen-f. abonyi vasut megnyitása előre láthatólag fényes ünnepségek, az érdekelt községek, városok lelkes óvatlói között fog végbemenni. A múltanrendőri bejáró bizottságot és a meghívott érdekelteket Ohaton Debreczen város vendégeli meg villás reggelivel. A tüfűrediek délután rendeznek fényes bankettet Másnap Polgáron az egri főkapitány vendégei lesznek ebédre. — Egerben, hogy a küldöttség Füzesabonyból 4-én este átmege, a város polgársága szintén ünnepélyes fogadtatásra készül. Este disz bankett lesz a „Koroná”-ban. A társaság az éjet Egerben tölti és másnap 5-dikén térnek haza tagjai. Ugyanazon nap Egerből egy nagyobb társaság fogja városunkat az új vasuton meglátogatni. Az utazás ocsó lesz a vasuton, mivel a zóna személy díjszabást léptetik itt is életbe. Debreczen város tanácsa a megnyitásra a város képviselőit Boczkó Sámuel, főkapitányt Bészler Lajos tanácsnokot és Balog Mihály főmérnököt bizta meg. A Debreczen városi közigazgatási bizottság részéről pedig Sándor Kálmán kir. mérnök és Márk Endre biz. tag lesznek jelen.

Az új kórház fel sem épült, már is mintál veszik. Nógrádmegye szintén kórházat akarván építeni, Debreczen városhoz fordult, hogy az itteni kórházra vonatkozó adatokat, költségelirányzatot stb. bocsássa az alispán rendelkezésére. A városi tanács szives készséggel tett eleget a kérelemnek. Elküldötte az 1891. évi költségelirányzatot; az új kórház terveit, építési leírását. A nógrádi alispán ma érkezett levelében közönséget fejezi ki a megküldött használható adatokért.

Eljegyzés. Néh. Nánassy Ferencz köztisztelőt és szeretetben álló földbirtokos szép és művelt leányát Erzsike kisasszonyt a fetehegyi fűrdőben, a napokban jegyezte el Tóth Aurél budapesti tvszéki bíró, Tóth Lőrincz kuria tanácselnök fia.

Jubiláló ezred. A Nagyváradon állomásozó 37. gyalogezred szeptemberben ünnepli meg jubileumát. Az ezred tulajdonosa, József főherceg — mint nekünk írják, — szintén jelen lesz a jubileumon, a melyre ugy az ezred, mint a város nagyban készülődik.

Halálhöz. Hajdúvármegye egyik nagy birtokosa és mint ilyen törvényhatósági bizottsági tagja Schwarz Samu elhunyt Tisza Csegén 39 éves korában. Tetemét Budapestre szállították és az ottani izr. sírkertben helyezték tegnap délután örök nyugalomra. Schwarz Samu néhány évvel ezelőtt vásárolta meg az 5100 holdas gróf Forgách-féle eszei birtokot. Teje Kohner leány.

Borzasztó szerencsétlenség Szegeden. Mint lapunknak Szegedről írják, tegnap dél-

után a Szeged-csongrádi takarékpénztár épületében az újból kiépített első emeleti boltiv, a rajta dolgozó munkásokkal együtt leszakadt s az erre megingott hátsó kőzfall (amely szintén újonnan volt felhuzva) ledől és a munkásokat maga alá temette. A beomlott boltiv és a ledől kőzfalak téglái alatt három ember élet veszett el, két munkás életveszélyesen, három súlyosan, kettő pedig könnyen megsebesült. Gyász az is, ha egyszerű halállal meghal a családfejtartó, hátha még azzal a tudattal kell megsiratni, hogy szétrúta a téglák és vasgerenda, mikor értük, a családért gőnyedt, végezve a legkeményebb anyagi munkát. Tizenegy követ és vassal szétzúzott élet! Senki, semmi nem nyújthat ezentúl elegendő kárpótlást a földhöz ragadt szegény gyászolóknak.

Kinevezés. Bényei Gyula h. bősörményi járásbírói aljegyző a derecskei járásbírói aljegyzővé nevezetett ki. Dr. Kis Dániel helybéli ügyvéd pedig a debreczeni kir. törvényszékhez törvényszéki jegyzővé nevezetett ki.

Uj tanítónő. A Dóczy féle felsőbb leánynevelő intézetbe a reform. egyház felsőbb leányiskolai felügyelő bizottsága, az eltávozott Galgóczy Ilona helyére Kadalya Paulát, Zalay Márk kereskedelmi akadémiai tanár jeles képzettségű leányát nevezte ki.

Próbászónoklat. Krausz Vilmos halasi főrabbi, ki szintén pályázik a debreczeni főrabbiáért, — szombaton d. e. 10 órakor a szentanna-utcai izr. nagy templomban héber, magyar és német nyelven próbászónoklatot fog tartani.

Tolvaj cseléd. Volkán Anna cseléd, gazdájától 30 forint ellopott, azon ruhát s egyebet vásárolt. Rajta kapták s elfogták. A lopott pénzből 4 krt találtak nála. Tettét beismerte. Ügye áttétetett a kir. ügyészségre.

Adomány orgonaaalap javára. A debreczeni tek. kir. járásbíró-ágoál Ferenczy Lajos albiró ur előtt folyamatba tett bizonyos ügy a nélkül, hogy bírói érdemleges határozat kimondására lett volna szükség, a felek kölcsönös beleegyezése folytán azzal lett befejezve, hogy panaszlottak által panaszos Kálmán András rendelkezése alá 10 firt o. é lett az eljáró albiró urnál letéve. Ezen összeg panaszos Kálmán Andrásnak a bíróság előtt batározottan kijelentett óhajához képest a czepléd utcai új templomban felállítandó orgonaa javára levén fordítandó, azt Ferenczy Lajos albiró ur kezelmébe küldötte és én azt azonnai a egyházi pénztári hivatalba a hasonczélu pénzekhez csatlás és gyümölcsötetés végett beutaltam. Habár a felől albiró ur egyházunk pénztári hivatala által nyugtatvány küldése mellett lett is értesítve, egyházunk nevében a jótéteményt én is hálas köszönetem nyilvánítása mellett hírlapok utján közzetenni szükségesnek tartottam. Debreczen 1891 július 24. Szűcs István ref. egyházi főgondnok.

A város menéséből az augusztusi nagy vásáron 33 db. lovat fognak eladni; többnyire 2, 3, 4 éves tenyész kanozákat. A tanács ide vonatkozó hirdetményére föl hívjuk a közönség figyelmét.

Traffikus barát. Mióta a vasárnapi munkaszünet áldását élvezzik, a legjobban megszorított trafikok számos kibuvókhoz folyamodnak. Most egy érdekes esetről a székesfehérvári „Szabad sa g” Prohászka László, ki a Ferencziek házában bir boltot, ezt írta ki: „Dohány és szivar kapható a Józsi barátnál a sekrestyében.” A trafikot tényleg a foghuzó barát vitte a sekrestyében. A kvardiának az eset tudomására jutott s miután Istennel és Wekerlével jó lábon akar élni: nyomban becsukatta a szent trafiot.

Elvesztett egy lánccszemből összeront arany karperecz, a Kádás-utczától a Vecsey házig. A megtaláló kériük lapunk szerkesztőségében által adni, hol illő jutalomban részesül.

Állati betegségek. Szatmárvármegye területén a loállomány között a takonykór oly nagy mérvben lépett föl, hogy a földművelési miniszterium a Szatmár város területén lévő összes loállomány megvizsgálását rendelte el. Eltörülte továbbá a lovásárok tartását és az adás-vevés meggátálása céljából elrendelte, az összes lolevelek bevonását. Végül a honvédelmi miniszter megkereste, hogy a vármegye területén semmiéle lovascsapatok átvonulását és a tartásra kiadott honvéd- vagy közhadseregbeli lovak bevonását az idén ne engedje meg.

A savóskuti erdő kihasználása. Hajdúvármegye közigazgatási erdészeti bizottságához a földművelésügyi miniszter leiratot intézett, amelyben tudatja, hogy a bizottság javaslatának megfelelőleg nem járul hozzá Debreczen város tanácsának azon határozatához, hogy a városnak Sámson község határában fekvő Savóskut nevű erdejének fordája eltérőleg az 1885. évi gazdasági üzemtervtől 40 évről 20 évre szállítassék le, illetőleg hogy azt Ekli Gábor és társai debreczeni timárok kérelme folytán oserhántó üzembe helyezze be. A miniszter elhatározásánál ugyanazok az érvek voltak a döntők, a melyek a hajdúvármegyei erdészeti bizottság fölterjesztésében foglaltattak, hogy t. i. a savóskuti 2500 holdas erdő talaja futó homok, silány, annyira, hogy természetes javitást igényel; ezért erdőfelügyeleti szempontból nem volt jóváhagyható a tanács határozata.

Debreczeni önk. tűzoltó egyelet szolgálati beosztását folyó évi Augusztus hóra, kiadta már a parancsnokság nevében Péter

arékpenztár épü-
emelési boltiv,
együtt leszakadt
közül (amely
ledőlt és a mun-
beomlott boltiv
att három ember-
életveszélyesen,
könnyen megse-
gyeszerü halálal
na még azzal a
szétzúzta a tégla
a családért gür-
banyagi munkát.
szétzúzott élet!
ezért elegendő
szegény gyász-
Gyula h.-bűszür-
a derecskei járás-
ett ki. Dr. K i s s
edig a debreczeni
széki jegyzővé
z y féla felsőbb
m. egyház felsőbb
sága, az eltávo-
Z a k a y Paulát,
Akadémiai tanár
vezte ki.
r a u s z Vilmos
pályázat a debre-
máton d. e. 10
nagy templomban
yelve próbászó-
án Anna cseléd,
k, azon ruhát s
k s elfogták. A
ak nála. Tettét
a kir. ügyész.
javára. A deb-
ságaúl Ferenczy
matba tett bizo-
főrdemleges ha-
olna szükség, a
e folytán azzal
ttak által pana-
ése alá 10 frt
ál letéve. Ezen
ntának a bírósá-
ntetlen óhajához
mptomában fel-
fordítandó, azt
eimhez küldötte
péztári hiva-
csatlás és gyü-
n. Habár a felől
péztári hiva-
e mellett lett is
e jótéteményt
ánítása mellett
ükségesnek tar-
a 24. Szűcs Ist-
a augusztusi
fognak eladni,
z kanczákat. A
ányére föl hívjuk
ta a vasárnapi
ük, a legjobban
nos kibúvókhoz
kes esetről ír a
g" Prohászka
ban bir boltot,
ivar kapható a
n. " A trafikot
a sekrestyében.
mására jutott s
el jó lábón akar
szent trafot.
szemekből össze-
adás-utczától a
etik lapunk szer-
illő jutalomban
zatmárvármegye
tt a takonykór
hogy a földmü-
város területén
gálását rendelte
rok tartását és
jából elrendelte,
5. Végül a hon-
e, hogy a vár-
vascsapatok át-
tt honvéd- vagy
ását az idén ne
sználása. Hajdu-
zeti bizottságá-
iszter leiratot
gy a bizottság
ny járul hozzá
zon határozatá-
köztség határá-
dejének fordája
gi üzembertől
y, illetőleg hogy
eczeni timárok
be helyezze be.
ugyanazok az
yek a hajdume-
esztésében fog-
ati 2500 holdas
ezért erdőfel-
jövahagyható
ltó egylet szol-
ugusztus hóra,
névben Péter

Gábor segédtsz. Az éjjeli őrséget a hónap
elsajától utolsójáig a lennirt sorrendben a
következő őrpáncsnokok teljesítik: Pósalaki
Mihály, László Gyula, Mészáros József, Mor-
vai Sötér, Frenozl Gyula, Czilli Mihály, ifj.
Nagy József, Molnár Matuzsálem, Burai An-
drás, Rózsási László, Vasas János, Tóth
János I. Szabó József, Horváth József, Szabó
Bálint, Bálint Imre, Hornung János, Molnár
János, Skvir Demjén, Rózsási László, Burai
András, Molnár Matuzsálem Szabó Bálint,
Tóth János, Horváth József, Szabó József,
ifj. Nagy József, Vasas János, Czilli Mi-
hály, Mészáros József, László Gyula. —
Az őrpáncsnokok mellé naponként beosztott
segédök pedig a következők: Fischer
Zsigmond, Szöllösi Mihály, Szénási Gábor,
Papp József, Szabó János, Szabó Ferencz,
Molnár Sándor, Somossy Sándor, Pásztor
Ferencz, Maimeiszter Gyula, Nagy Ferencz,
Tamás János, Papp Károly, Tóth János II.,
Szatmári József, Király Mihály, Kiss Bálint,
Fischer Zsigmond, Szöllösi Mihály, Szénási
Gábor, Molnár Sándor, Papp József, Szabó
János, Szabó Ferencz, Tóth János II. Somossy
Sándor, Pásztor Ferencz, Nagy Ferencz, Mál-
meiszter Gyula, Tamás János, Papp Károly,
A hónap folyamára felülvizsgáló tisztükül
pedig a következők osztattak be: Winkler
Mór oszt. parancsnok, Péter Gábor segédtsz.,
Vetessy Béla segédtsz., Dézsi Lajos szakasz-
parancsnok, Richer Károly szakaszparancsnok,
Monoki Lajos szakaszpar. Mahmeister A.
szertárnok.
— Szakszó Rezső helybeli prépostkano-
nok állapotában örvendés és tartós a javu-
lás. Ma megérkezett a mulás és számára, mely
aután a felpróbalás eredményéhez képest
módosítani fog.
— Helyettes pénzügyigazgató: Deák
József p. u. titkár a pénzügy miniszter által
helyettes pénzügyigazgatóvá nevezetett ki a
helybeli pénzügyigazgatóhoz.
— Gyászjelentés. A legmelyebb fájdalom-
tól megtört szívvel tudatjuk forrón szeretett
jó anyánk, anyós, szerető nagyanya és párat-
lan jó rokon néhai polgár NAGY SÁN-
DORNÉ született Miskolc Zsófia asz-
szonyinak f. hó 30-án, reggeli 6 órakor, éle-
tében 76-ik, özvegyiségének 47-ik évében,
hoszas, de különösen két heti súlyos szenve-
dés után történt gyászok kimutát. Felejt-
etlen kedves halottunk földi részei folyó hó
július 31-én d. u. 5 órakor fognak az ev. ref.
egyház szertartásai szerint. előbb kis-ujtzeai
1726. számú házuk, majd a ref. nagytem-
plomban tartandó rövid ima után a hatvan
utzeai sirkertbe örök nyugalomra tétetni.
Mely végti-ztességtételre rokonainkat, bará-
tainkat és ismerőseinket bánatos szívvel meg-
hívjuk, Debreczen, július 30. Nagy Sándor
nejével Főrián Teréziával; Nagy Mária özv.
Fülöp Károlyné, fiával Fülöp Károlyival;
Nagy Zsófia, a többi rokonok nevében is.
— A városházának két omelettel való
kibővítéséről egyik helyi lap tegnap azt írta,
hogy G. K. fővárosi építész a tervezet elké-
szítésével megbízottak. Illetékes helyen, ott a
hol az ilyen megbízásokat egyedül adni szok-
ták, felkerestünk annak kijelentésére, hogy
ezen ügyben még eddig semmi egyéb nem
történt annál, amit a tanácsa főszámvérvő ur
jelentése alapján a multkor közgyűlés elé ter-
jesztett. Előbb még azt kell megállapítani,
hány helyiségre van szükség, csak aztután le-
het szó tervkészítéséről.
— A régi kórház veszedelmében. Valaki
megirigyelte Herostratesnek dícsőségét és an-
nál nagyobbakat akart magának szerezni azzal,
hogy felgyújtja a debreczeni régi kórház-
zat, amely ugyan olyan távol áll az evezusi
templom pompájától, mint Makó Jeruzsá-
lemtől; de annyiban mégis igényt tarthat
a világ hetedik csodájá elnevezésére, hogy
sehol másutt Debreczenhez hasonló nagyvá-
rosban kórház nincsen elhelyezve olyan
nyomoroságos épületben. Hát
ezt a hetedik világcodát az éjjel egy új
Herostrates, a kinek valódi neve még nem
tudatik, hamuba akarta dönteni. Az ócska
épületekért ugyan nem sok kár lett volna;
de annál borzasztóbb lett volna a sok szegé-
nyü betegre nézve, ha éjnek idejé rájuk gyu-
lad az ispotály. Az isteni gondviselés által
megakadályozott gonosz merénylőzet ma reg-
gel veték észre a kórház alkalmazzottai, mi-
kor benyitottak a gondnok szobájába. —
A szobának a Posta kertre néző ablaka ki-
volt ítvé. A szoba padlóján elégett gyufa-
szálak, égett papir darabok hevertek. Világos
lett előtűk, hogy valaki kirtörte az ablakot.
Aztután a falat, az ablaknál álló író asztalt
leöntötte petróleummal és felakarta gyujtani.
Csodálatos, hogy a szobában még se támadt
tűz. Finom amerikai petróleum lehetett. Az
írásasztalon kiterítve voltak a kórházi naplók
és könyvek. Azok is petróleumosak. A közelben
összegyűjtve tartatnak az előző évek naplói.
Az ablak alatt találtak egy petróleumos
üveg dugót. A nyomozást megindították. A
gyanú első sorban egy elmebeteg a s
asztalos segédre irányult, aki tegnap este
eltűnt a kórházból; de ma reggel oda önként
visszament. Az asztalos segéd szót se szól a
gyujtogatási kísérletről. Hanem azt állítja,
hogy az éjszakát a szabad ég alatt töltötte a
vásártéri állomás mellett. Vallomásai külön-
ben zavarosak és egymásnak ellenmondók.
x A New-York és támadói. A New-York
életbiztosító társaság ellen rosszakaratulag
terjesztett hírekkel szemben azt olvassuk a
bécsi „Mittlers Assecuranz- und Handelszeit-
ungban, hogy az egész nemteleu eszközök-

kel folytatott agitáció csakis egy minden lo-
yalitást nélkülöző konkurrenciá műve. A New
York cégjegyzése már május óta tökéletes
rendben van, különben is a cégjegyzés körül
előfordult tévedés nem a New-York hibája
folytán történik és semmikép sem érintheti a
társaság nagyságát és szoliditását. Az idézett
szaklap rágalomnak jelenti ki azon állítást,
mintha a New-York sikkasztás folytán 370.000
dollárt vesztett volna, mert a New-York
egyetlen egy krajczárt sem vesztett. Azon
lap ellen pedig, mely a valótlán hírt először
közölte t. i. a „New York Times“ ellen a
társaság rágalmozás miatt pórt indított és e-
laptól az amerikai törvényekhez képest egy
millió dollárnyi kártérítést követel. De a
New-York támadói nem is fogják czéljukat
elérni, mert egy intézet, mely mint a New-
York 601 millió franknyi vagyonnal és ösz-
szes kötelezettségei fedezése után 77 millió
frank fölösleggel bír, föltötte áll minden ha-
mis híreknek. A New-York, melynek nincs
oka tartani a legnagyobb nyilvánosságtól és
legszigorubb ellenőrzéstől a New-York állami
biztosítási hivatalnál maga ellen vizsgálatot
kért, mely a valótlán hírek terjesztőt gyö-
keresen meg fogja hazudolni. Nem-teleu ra-
galom tehát azon állítás, mintha a vizsgálat
hivatalból rendeltetett volna el, a bécsi szak-
lap e szavakkal végzi cikkét: „Szóval a
New-York a legigazságtalanabb módon lett
megtámadva és nem tehetünk róla, de ki kell
jelentünk, hogy mi ez üzelmeket gyalázato-
sáknak tartjuk, melyek minden embernek,
a ki a loyális eljárást az ellenféllel szem-
ben is a tisztesség törvényének elismeri a
szégyenpirt arcába kergeti. Különben a
magyar aligazgatóság kizárólagosan magyar
állampolgárok által vezetettik. és a New-York
még ez év folyamán Budapestet az Erzsébet-
kerületen az új takarékpénztári palota közvetlen
közéleben egy díszépületet fog építtetni.
— Biharmegyei hírek. — Nagyvá-
radról többen készülnek társaságban megla-
togatni a temesvári kiállítását. — A várad i-
szinkörben K. Kopácsi Juliska után
Margó Zolma vendégszerelt. — Gözögép-
kezezők és káziánfüzők számára viz-
gáló bizottság szerveztetett Nagyváradon is.
— A biharmegyei közokrház
volt gondnokát: Csillag Sándort, a vizsgáló-
bíró szabadon bocsátotta volt. A kir. tábla
nem hagyta helyben ezt az intézkedést és
rendeletére tegnap újra letartóztatták Csilla-
got. — Székelyhidon a vöröskereszt
egyletnek főkjá alakult számos alapító, rendes
és pártoló taggal.

REGÉNY-OSARNOK

Egy becsületes asszony története.

— Regény 1 kötetben. —
Írta: R. P. O. 52.
(Folytatás.)
— Jó lesz azonnal utnak erredni és pedig
gyors, élénk tempóban, hogy a készülődő zivatar
kitorése előtt haza érhesünk. Látjátok, ott
nyugotról jövő fellegek biztos fergeteget jelen-
tenek.
Mintán felnyergeltek azonnal sietve lóra
ültek, és szótlanul sebes ügetésben haladtak
tova egymás mellett lovagolva.
All right! bátran neki, kiáltá Miklós
gyorsítva az ütemet, ez a minden ízében
elegans ember, a ki gyönyörűen ülte meg a
lovát, könnyed büszke tartásban, bizonyos
előkelő, hanyag nonchalanceval és férfias
biztonsággal, szinte a ló is kevélyebben szegte
meg szép fejét, s emelte magasra kifogástalan
acélos lábait.
Ilona, ki Diana kellemeivel vetélkedett
Lavalon, pompásan idomított telvére háttán,
kénytelen volt bevallani önmagának, hogy só-
gora hódítóan ül meg a lovát.
Gyorsan haladtak tova ebben a szótlan
ságtban, anélkül, hogy a táj egyes festői szép
pontjait is tekintetükre méltatták volna, igye-
kezőn a vihar elől megfútni.
Hosszú erdőn haladtak homokos, talajon
vágatva és talán felényi utra lehettek a falu-
tól, a mint az összetömről nehéz felhőcsoport
majd lassabb, majd sebeztebb futásban közeledt
a láthatárt réveteg színtelenségbe halványítva.
Néha-néha jiszót rőt villám cikázott az ég
fekettségén, mintha vézes láng csapna fel a
súlyos, mozdulatlan, sötét, me rekedt füst torla-
szon keresztül. A gyors egymásutánban követ-
kező villámlások és tova gördülő mennydörgések
rengeteg zajába, mely rémületesen viszhangozott
minden oldalról, az erdő sűrű ködös homályából
belevégült a keresztül kasul járó süvöltő szél
roham, keserves, paraszton nyögésként felzuga,
majd növekedésében a százados fákat ropog-
tatta, recsegettette, a gyökereiben megintatta,
terjedésében az ut porát sörpötte, magasra föl-
kavarva. Az iszonyú, rengeteg zsviagban meg-
eredt az eső, nagy cseppekben hullva alá.
Lovasaink megborodtak, különösen Ilona
miatt, aggódtak az urak vékony posztó amazonja
hamar át fog ázni, egészsége veszélyeztetve van;
azon felől Laval egyre nyugtalanabbá vált, a
nemes állat ficzánkolt, horkolt, toporzékolva rázta
a fejét, az égi háború döngő zajában priszögött,
nyerített, majd harapdált, majd ragadott. Ilona
már alig volt képes a megbokrosodott állatot
megfékezni; kezei elzibbadtak a kantárszár-
erős fogásától.
Nem messze az ut kanyarulatától egy
romladó, magában álló, lakatlan kis házat
pillantottak meg, melynek egyik része le volt

rombolva, a még fennálló rész kitatarozhatatlan,
falainak repedéseit zöld nyirokkal vontá be a
pusztító idő az itt-ott bedüledező tető vihártól
felborzalt zsindeleit feketés sűrű, vastag moh
borította a hasadékos nyirkorgó ajtót a szél
csapkodta.
— Ott megvonulhattok, kiáltá fel Pál,
én pedig haza lovagolok és úgy egy félóra
mulva itt leszek a csukott kocsival. A lovászi
majd az eresz alá áll a lovakkal. Mindjárt itt
leszek.
Besem várva a helyesítő feleletet Pál
keményen megskantnyuzta lovát s mint a
szélvész száguldozt tüstént tovább a mindig
sűrűbben szakadó esőben s csak hamar eltűnt
szem elől.
Ilona rettegve felsikoltott, midőn férjét
távozni látta, de a pusztító vihar elnyomta
hangját, Laval pedig sehogyan sem akart tovább
menni, ágaskodott kapálódzott.
— Jöjjön be a házba, hiszen csak nem
akarja magát önkre tenni? mondá Miklós
majdnem erővel leemelve a megriadt nőt a
megdühödött állat hátáról. Ugyan ne legyen
gyermek, ugy mond a hevesen reszkető nőt a
házba betuszkolva.
(Folyt. köv.)

A szőlő egy új betegsége.

Itt van a szőlő peronospora
rája. A szőlőgazdákat sajnálattal kell
figyelmeztetnünk, hogy a szőlő egyik legújabb
veszedelme a szőlőperonés (peronospora
vitiicola) már hitelesen constatálva van a deb-
reczeni szőlőkön. Ezen veszedelmes gomba,
mely kivált a mostanihoz hasonló nedves idő-
járás mellett rohamosan terjed a szőlőlevele-
ken, a homoki szőlőknek nagy ellensége, a
leveleket tökre teszi és a kopasz venyigéken
a fürtök éretlenül savanyodnak, sőt lehullanak.
Szőlős gazdáink érdekében e veszedel-
mes szőlőbetegségnek rövid leírását s ellene a
védekezés módját legközelebb közölni fogjuk.

A peronospora össze nem té-
vesztendő a filoxerával, mely a szőlőt ment-
hetlenül elpusztítja, míg a peronosporával
szemben biztosan lehet védekezni. Az ijede-
lemre tehát nincs ok, sőt a veszély csak ak-
kor nagy, ha a védekezés elhanyagoltatik.
Régi szőlőgazdák pláne azt állítják, hogy ez
nem új betegség, de ebben ne bizza el magát
senki, hanem fogjunk a védekezéshez, minél
korábban, annál sikeresebben.

Közgazdaság.

Sertésenyésztésünk körül.
Általánosan ismeretes, hogy a közgaz-
dasági kérdések között éppen a sertés-kérdés
az, amely legtrikább kerül megvitatás alá.
Már e miatt méltán kérdészetjük, hogy bir-
hát ez a kérdés egyáltalában fontossággal;
mert ha bir, talán nem végez hiába való
munkát az, a ki a többi között ezt is felveti
s vita tárgyává teszi.
Hát a sertés felől a legtöbb ember azt
hiszi, hogy szóra csak akkor érdemes, a mikor
szagával — úgy nyár derekán — a várest
eltölti Azok, a kik e „szagos“ állatnak köz-
gazdasági fontosságát Magyarországon kellő
képen méltányolni tudják, más irányban is
érdemesnek tartják a szóra.
Régi dolog, hogy mi magyarok zsirosan
szeretünk éini s tudva van, hogy a külföldi
államok népe is — kevés kivétellel — fogyasz-
tója a disznó zsirjának és húsnak. Örvendtes
aztán, önként értetöleg, hogy mi képpesek
vagyunk a „magunk“ zsirjából a külföldnek
is juttatni, de nem örvendtes semmiképen,
hogy sertésbushól készült gyártmányokért
óriási sumákat vagyunk kénytelenek kül-
földre vinni. Hiszen furosán is hangzik hogy
mi magyarok prágai, westfáli s más egyebb
aonkakat, virsliket, szafaladékat és szálemi-
kat külföldről vásárolunk, holott a disznó-
zsirba majd belefutunk.
S ennek magyarázata az, hogy kizárólag
zsirra s nem húrra dolgozunk, holott a
külföldnek, kivált Németországnak, ma is
nagy szüksége van olj sertés-húrra, melyet
gyárilag kiváló minőségű készítményekké
feldolgozni lehet; de szükségünk van ilyenre
nekünk is — és sajnos, azt kell mondanunk
hogy nekünk ilyen husosabb anyagunk ma
sincs. Milyen óriási összegek maradtak volna
benn az országban s illetőleg jöttek volna be
a mi pl. csak a kobányai piac megalapítása
óta lefolyt 21 év alatt husos árut is dobhat-
tunk volna oda magunknak, de kivált a kül-
földnek, mely ez idő alatt tetemesen égetőbb
szükséget szenvedett ily áruban, mint ma,
mikor már nagy áldozatok és erőfeszítések
arán szükségletlen némileg segíteni sikerült.
Németország, a mi legjobb vevőnk he-
tenként jeremiákkal árasztja el lapjait, a
mely jeremiádok mind a föltött keseregnek
hogy kevés az olyan sertésbush, amélyt hen-
tesáruvá feldolgozni lehet, de sőt a disznóbus
se sok, s melyet német ember frissen elfo-
gyasztani képes. Ugy áll t. i. a dolog hogy
a magyar mangalicza husa a melyet a mi
nyomrunk, ugy, ahogy, elvisel a németnek
igen zsiros, a hentesnek pedig használhatlan
mert belőle Amerikáig exportképes, avagy
bár otthon izletes és tartós hurkát, kolbászt,
s mi egyebet készíteni nem lehet.

Egymást érik emitt a lamentáló és kö-
nyörgő cikkek a német szaklapokban, a mely
cikkek mind oda lyukadnak ki, hogy ser-
tényésztő, szolgáltatass már egyszer nekünk
való disznóbus; ne félj, nem szolgáltatatsz
annyit amennyit mi fel nem dolgoz-
hatunk, jól meg nem fizethetünk! E jeremiá-
dok azonban hiábavalók, mert maga Német-
ország sertésenyésztésének irányánál fogva a
kalamitáson segíteni nem tud, s egyhamar
nem is fog tudni, s más országok sincsenek
abban a helyzetben, hogy segíthetnének;
egyedül Magyarország az, amely ha hozzáát,
lábát e tekintetben is keményen megvetheti
amott a szomszédban.

Debreczeni piac.

Gabona és élelmiszcikkék.
Juli 27. heti vásár.
Buza egy métermázsa 9.10—9.15.—
9.20. frt. Kétszereses 8.40.—8.45.—8.50.
frt. Rozs 6.80.—6.90.—7.00 frt. Arpa
4.95 frt. 5.00 5.05 frt. Zab 5.50 frt 5.55
5.60 frt. Tengeri 6.60.—6.70.—6.80 frt
Köles 7.90. 8.00 8.10 frt. Rizs 22 frt.
Liszt egy méter mázsa legünomabb
17 frt. 20 kr. zsemlye liszt 16 frt. 80 kr.
fehér kenyér liszt 16 frt. 16 frt 90 kr.
barna kenyér liszt 14 frt. 20 kr.
Buza dara egy métermázsa 18 frt. 20
kr. Arpakása egy métermázsa 17 frt 20
kr. Borsó szepepe ségi egy métermázsa
17 frt. ... kr. Len cse s sepepe ségi egy m.
m. 19 frt. ... kr. Bab (paszuly) fehér egy
m. m. 8 frt. 50 kr. Köles kása egy m. m.
14 frt 50 kr., — frt — kr. Burgonya egy
zsák 1 frt 10 kr. egy m. m. 1 frt 80 kr.
Szappan egy kilogram 28 kr, Fa-
gyu nyers egy kg. 22 kr.; tisztázott 40 kr.
Háj egy m. m. 46—48—49 frt. Szal-
onna egy m. m. 46—49 frt, Disznó-
zsír egy kilogram 58—60 kr. Cukor
egy kilogram 42—44 kr. Marhahús 1 kgr. 42,
44, 48, 50, 52 kr.

Sertésvásár.

Hizlalnivaló sertés. Magyar
első rendű páronként egy éves 15—25 frt.
Magyar másod rendű másfél éves 30—40 frt.
Harmad rendű két éves 45—50 frt.
Nevelnivaló: 4—11 hónapos ...
Felhajtás — db. Eladatott — db.
Az üzletirányzat élénk.
Hizott sertés. 42—46 kr. Felhajtott
az egész vásárra 4700 db. Eladatott 2440 db.
Üzletirányzat élénk.
Szarvasmarha és lóvásár.
Juli 28. heti vásár.
Felhajtott ló 760 db. szarvasmarha
970 db. Eladatott ló 456 db. szarvasmarha,
718 db. — Az árak voltak: hizott ökr
200—350 frt. hizott tehén 150—250 frt. I.
rendű jármos ökr 230—350 frt. II. rendű
jármos ökr 200—300 frt. III. rendű jármos
ökr 180—240 frt.
Negyedfű tinó 130—200 frt. Harmadfű
tinó 80—160 frt. Rugott bornyó 50—100 frt.
Az árak mindezeknél páronként érten-
dők. — Egy darab bika 180—200 frt. Egy
darab jó ígás ló 80—200. Üzlet irányzat
élénk.
Napszámárak.
Juli 28.
Egy férfi ellátással . . . 1 frt 20 kr
„ „ ellátás nélkül . . . 1 „ 60 „
Egy nő ellátással 70 „
„ „ ellátás nélkül 90 „
Egy gyermek ellátással . . . 40 „
„ „ ellátás nélkül . . . 60 „

Főszerkesztő és kiadó lap tulajdonos:
Vértesi Arnold.
Felelős szerkesztő: Vértesi Gyula.

Okl. gyermek-kertészni.

Egy kellemes külsejű, egészséges,
széreny és előzékeny nő, ki Budapesten
végezte a gyermek-kertészni tanfolyamot
és ki már mint ilyen több ideig előkelő
családnál működött, óhajtana vidéki gyer-
mekkernél vagy uri háznál állást nyer-
hetni. Az illető magyarul és németül
beszél. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.
6197.
1897.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város gazdakö-
zönysége által fentartott törzsgulyából 13
darab tehén (fiás is van köztük 4 darab)
és üsző, a debreczeni országos barom-
vásártéren, 1891. augusztus 10 én, délelőtt
9 órakor, nyilvános árverés útján elfog-
adni.
Debreczen 1891. Julius 24 én.
A városi tanács.

Legolcsóbb és legjobb minőségű
Majolika kályhák
 fehér, zöld és barna színekben, legszebb
 kivitelben,
már 30 frttól kezdve
 nagy választékban kapható

Szent-Királyi Tivadar,
 műiparúru üzletében.
 Régi kályhák javítása és tisztítása
 elvállaltatik.

6709.
 1891.

Arverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város meneséből
 32 darab, részint kiselejtezt, részint
 felesleges kancza és kanczacsikó a deb-
 reczeni 1891. évi augusztusi országos
 lóvásárban, 9-én délelőtt 9 órakor tar-
 tandó szóbeli árverés útján elfog adatiatni.

Eladandó kanczák mezőhegyesi álla-
 mi Nónius ménekkel vannak fedezve, a
 csikók 1, 2, 3 évesek, Nónius mén után.

Debreczen 1891. Julius 27.

A városi tanács.

Eladó tehén gulya.

Méltóságos Gróf Károlyi Tiborné tu-
 lajdonát képező és Biharmegyében fekvő
 Bályoki gazdaságban néhai M. gróf Dé-
 genfeld Imre hagyatékából származó te-
 nyész gulya, és pedig

- 51 db. öreg tehén
- 3 " 4 éves üsző
- 10 " 3 " "
- 18 " 2 " "
- 15 " 1 " "
- 13 " szopós üsző bornyu
- 2 " " bika "
- 2 " öreg bika

szabad kézből eladó. — Értekezhetni
 alólírottal.

Tasnád-Szarvas (u. p. Tasnád) 1891.
 Julius 27.

Sohár Gyula
 tisztartó.

Kaszanyitzky Endre

előbb

Kuhinka István K. Debreczen.

Ajánlja pontos kiszolgálást
 és a legolcsóbb arakban
 elsőrendű gyártmányokból
 következő idényezikkeit,
 u. m.

Szabadalmazott fém-
 zárral teljesen légmén-
 tes befűző és cukros
 üvegek egyedüli raktá-
 rát, melyeket jóságuk folytán a leg-
 jobban ajánlhatom; ugyszintén min-
 dentéle fehér és zöld közönséges
 befűző és ugorkás üvegeket, to-
 vábbá fagyaltkészítő gépek, fagyalt-
 szelenczék, hidegkave készletek, hűtő-
 dézsák, hűtő jégzekrények, legjobbnak
 bizonyult szódavizgépek, nonplusultra
 kávéfűzőgépek, kerti lámpák, mozdó
 asztalok, mozdó készletek, a leg-
 jobbnak elismert Berndorf alpaca
 és chinaezüst evőeszközök és dísztar-
 gyak jótállás mellett. Utazók részére
 legzélszerűbb gyorsfűzők, kézi és
 utazó tükrök, zseppoharak.

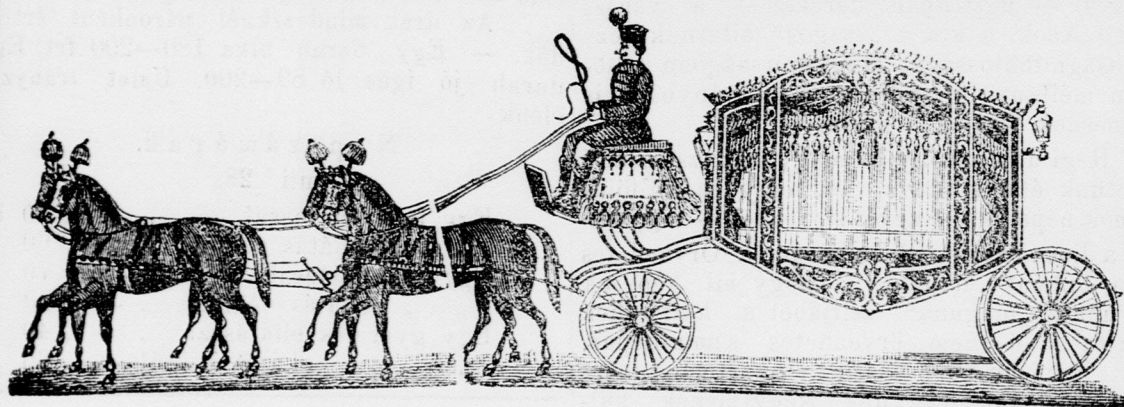
Postai megbízások a legnagyobb figye-
 lemvel és készséggel teljesítetnek.

Leszállított árak

Julius 1-től kezdve
 az idény előhaladtával
 divatcs
 női ruhaszövetek
 mosó Voile-ok,
 valódi francia bafiszat,
 zephirek és atlas szatinek
 rendkívül leszállított áron
 kaphatók

Szabó Lajos fiai

czégnél, DEBRECZEN, Rózsater.

Uj temetkezési intézet.

Dankó Mihály

ujjonnan berendezett temetkezési intézete
 DEBRECZENBEN. Czegléd-utca, 2155 a gyógyszerházzal szemben.

A n. é. közönség e ismerő bizalmánál fogva, b. tudomására hozom, miszerint
 üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temetkezéshez megkívántató

éroz fa és mindennemű
 behuzott, egyszerű és diszes koporsók,
 halotti kellékek, gyászokcsik, legszebb kivitelben,

a gyászoló felek igényeihez mért
 tisztességes olcsó árért

Fő törekvésem lesnd mindig a szolid verseny betartása mellett a szigorú pon-
 osság és figyelem.

Elvállalom mindennemű temetések rendezését, helyben
 mint vidéken. — Hullaszállítás minden irányban.

Erez, mű- és élő virágkoszorúk előállítását szalag felírás-
 sal — vagy a nélkül — a kor kívánalmaihoz mért olcsó árért.

Kérve a n. é. közönség partfogó támogatását, hogy a szomorodott felek igényei
 továbbra is méltányosan elégíthessék ki.

Debreczen, 1891. april hó.

Kíváó ti-ztetlettel

DANKÓ MIHÁLY.

6263.
 1891.

**Versenyárgyalási
 hirdetmény.**

A Debreczen-Nagykárolyi törvény-
 hatósági közut hajdumegyeyi szakaszára
 az 1891-dik évben szállítandó 150 köb-
 méter, és az 1892-dik évben szállítandó
 250. köbméter fedanyaggal szolgáló tört
 kö szállítás biztosítására Hajdúvármegye
 székesházába folyó évi Augusztus hó 17-ik
 napján délelőtt 10 órakor versenyárgyalás
 tartatik.

Annálfogva felhivatnak a vállalkozni
 kívánók, hogy lepecsételt zárt ajánlataikat
 biztosítékul az ajánlati összeg 5 %-lijával
 ellátva, a kitűzött határidőig alólírott
 alispánhoz adják be, kijelentvén benne,
 hogy az ajánlattevő a részletes feltétele-
 ket, — melyek a vármegyei építészeti hi-
 vatal hivatalos helyiségébe a hivatalos
 órák alatt megtekinthetők — ösmeri.

Ha a vármegye területén még ez ideig
 nem használt kőszállítása czéloztatik, az
 esetben az ajánlatához egy pecsétell ellátott
 kőminta is melléklendő lesz.

Az ajánlatok közül az alispán sza-
 badon választ.

Debreczen, 1891. Julius 23.

Rásó Gyula
 alispán.

Kunz József és Társa

Budapest, DEBRECZEN, N.-Várad
 KISTEMPLOM-BAZÁR.

FRANCZIA BATIST

előnyös bevásárlás folytán reudkivüli olcsó

leszállított áron,

KIHÁZASITÁSI KELENGYE

teljes kiállításal,

vászon kész fehérmemű, divat, rövidáru

BUTOR SZÖVET, SZÖNYEG,

függöny, ágy és asztalterítő.

Paplan es matrác raktár

das választékban, jutányosan szabott
 árak mellett.

LYNOLEUM. (parafa szőnyeg)

bizományi raktár

gyári áron.

Pike, triko, plüs

nyári paplanok

és mindenféle

FÜRDŐ CZIKKEK.

Napernyők gyáriáron alól

Bosznay J és Társa
 czég Debreczen Czegléd-utca.
 Tömeges bevásárlás folytán
rendkívül leszállított áron
 ajánl nagy mennyiségű
Divatos női ruha szövetek
 métere, **35, 40, 50, 65.**
Csikos és virágos voile,
 métere, 40, 55, 70.
Batist, Atlaszszaten és toille
 13 krtól kezdve
 Nagyvászték: Férfi ruha szövetek, fehérmeműek,
 nyakkendők, napernyők, esernyők, kötő, himző, horgoló pamu-
 lok és selymek, harisnyák, kesztyük és futó szőnyegek.

Egyedüli raktár b.-csabai fűzők

Meghívás
 az „István” gőzmalom társulatnak
 1891. Augusztus 2-án d. e. 10 órakor,
 a városháza nagy tanácstermében tartandó
RENDKIVÜLI
KÖZGYÜLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság által beterjesztett mérleg az 1891-ik év első feléről, az igazgatóság jelentésével az üzlet menetéről és a f. évi június 8-án történt raktári tüzesetről.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. Az igazgatóság véleményes tervjavaslata a raktár leégése foly-
 tán szilkségessé vált új építkezésekre nézve.
4. Elhunyt igazgatósági tag Simonffy Sámuel helyének választás
 utjánai betöltése.

Kelt Debreczen, 1891. július 15-én.

Az igazgatóság.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és sza-
 vazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazgatói jgyeiket — az alapszabály
 28-ik cikke értelmében — a közgyűlés előtti napig a társulat czegléd-utcai
 irodájában átvenni ne tarthatassanak; hol egyszersmind a mérleg is július 26-
 tól megtekinthető.